

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

Х.Х.Герговну
Къабарты-Малкъар
Республиканы
Сыйлы грамотасы
бла сауғалауу
юсонден
Къабарты-Малкъар
Республиканы
Президентини
Указы
Агъач мюлкю айныт-
уға салган кыйыны эм
көп жылланы ашы ишпел
келгени ичюн Къабарло-
Малкъар Республиканы
Сыйлы грамотасы бла са-
уғаларға: **ГЕРГОВ Ха-**
сан Хажмусовичи –
«Лесевский лесхоз» къы-
рай учреждениеы Огъарь-
Пескен лесничествосуну
лесниги.
Къабарты-Малкъар
Республиканы
Президенти **А.КАНОКОВ.**
Нальчик шахар
2007 ж. 14-чю сентябрде
№68-УП.

Ахшы иш
КъМР-ни Президенти Терк
районда иш бла болганды.
Бек алгъа республиканы
башчысы эм аны бла бирге
баргъан министрле Терекде
сабий поликлиниканы ачылу-
уна кыатышкандыла.
Бу ишни мағаналыгынын
теркиле кимден да иги ан-
лай болурула. Нек дегенде
алгъа шыргого дери сабийле-
рин абадананы поликлиника-
ларына элпирге толгениди. Пе-
диатрла да бек кыуанганды-
ла. Ала көчген межим уллу да,
жангы да болмагъанлыгыга,
бек башы – ол жангыртгъан-
ды эм керекли медицина тех-
ника бла да жалгъыланганды.
Сабийле да, алапы халла-
рына көре, бек ырадыдыла.

Инаркой жангы школ, Терег а сабий поликлиника къоллу болгандыла

Ала Президенте жангы поли-
клиниканы юсонден сау по-
маны бошдан окумагъан-
дыла.
Теркени интернат школунда
да болум ме ол халда эди.
Кертиди, мында иш алыкъа
көпчю. «Жаланда сабийле
жукълучу оту тынгылы этил-
генди, дегенди «Промсервис»
подрядчик организацияны
директору Виталий Керевин.
Алыкъа уа окуму мекляны тап
халгъа келтирирге керекди».
Арсен Канокое окуму мекля-
ны юсонден унутмагъанды.
«Билеме мында жангыртыш иш
бошмагъанын. Алай тамам
этилгени уа бизни кыуандыр-
май кыймайды. Биз, сиз чыр-
маусу окур ючюн, кыолубу-
дан келгени апырк тойлол-
бооз», дегенди ол.
Сабийле жукълучу корку-
са керти окумда бек тынгылы
ремонт этилгенди. Анга ахча
юч жерден берилгенди. 3.8
миллион сом РФ-ни Прези-
дентини программасына көре
бөлюнгенди, 1.5 миллион
сомну КъМР-ни Президенти
кесини фондундан бергенди
эм 2 миллион республиканы
бюджетден берилгенди.

лай толтурулганын көрген-
ди. Завод тахта көвтөлени жа-
рашдыруу бла юрешеди,
200 ишти жери барды. Пре-
зидент кырулуш материалла
кылден алынганларын бил-
лирге сойлегенди. Кесибюздөн
алынганларын билгенде,
мындан ара да алай этерге ке-
рекди, ахча кесибизни рес-
публикабызда къалсын, ол
эки жангы да хайырлыгы,
дегенди. «Тереклимазы» ди-
ректору Адыльби Тлеужев а
предпритие алтын, кюмш
керекле чыгарып башлар-
га деп турганын, ол произ-
туу-алуу комплексе- пере-
стройка башынчыны оку-
уна ишленгенди. Арта аны
атып кыйгандыла. Энди уа
жангыртгъа деп турдыла.
Ол ишни уа къолгъа Нальчи-
ке халыуа заводун директору
Мухаммад Кудалиев алганды.
«Юй бек уллуду, дегенди Ар-
сен Канокое. «Ол себеден аны
бош туртарга жарарыкъ той-
юлдо. Мындан эсе уллу хайыр
келтирик объекте да болгъ-
анларын мен аныгарым, алай
муну бек апыга жангыртырга
керекди деп алай къарайым.
Нек дегенде ол бек алгъа ша-

Юйге къарап, Президент под-
рядчик аны башына этрде да
къарарларын, тамам энтла
тигилгенди.
Андан сора, республиканы
башчысы, «Тереклимаз»
ООО-да консуера заводча бар-
ып, аны ишти жерини кыу-
рауу юсонден буйругу къа-

харчылыгы керекди. Шахр-
ны ортасында тынгылы кыу-
ауу ара болса – ол бек иги-
ди. Кертиди, аны шендого
техника бла жалгъыртгъа кер-
ек болуучу, сёз ючюн, эс-
калаторла этерге.
Ахыры 2-чи беттеди.

КъМР-ни Парламентинде Жаклиннге розала

КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы
Илияс КъМР-ни халкъ художиги, Россейни Художе-
стволу академиясыны член-корреспонденти, Художе-
стволаны европалы академиясыны члени Мухадин
Кишев эм аны кой байчысы Жаклин Мосе бла тобеш-
генди. Тобешуюе Парламентини Культура, спорт эм
асамлы информация органга жаны бла комитетини
председатели Заур Аппев эм КъМР-ни Художиклери-
ни союзуу председателини заместители Заурбек
Бгажнокое кыатышкандыла.

тынгысы болуп, айтханды.
Къабарты-Малкъары ала-
мат табылгаты уа бек кючюсо-
роу туристлени да кыуанды-
рыгъа болуугу чыргенди.
Парламентини башчысы
аны айтхандарындан көп зат-
ны тозге санаганды, кеси да
КъМР-де ишлене тургъан
культура объектлени, туризм-

Бечелланы Илияс къонакъ-
ланы алгъашлаганды эмда
алагъа Къабарты-Малкъар
Россейге кеси ыразылыгы
бла кыулулганы 450-жыл-
лыгына аталган байрам
республикада къалай этти-
ни юсонден халкъ кыатган-
дыла. Муселрини энци көр-
мочерини къуралмай жаша-
уда кетип къылган худож-
никле бардыла.
«Есок келтеи тёлону юйрет-
тилю юсонден айта, М.Ки-
шев Совет Союзю заманын
да болгъан сабий эм жаш
телю организацияны чачыл-
ганына, алапы орунлары
бош болгъанлай къыатган-
дыла жасыгъанды. Туризм-
ге бла алынгымеги тыишли
магъана беримлегенин да,
ча жыны ичинде професси-
онал ишери ичюн сауға-
ламлайдыла, республикада
региону башха субъектле-
ге кыулулганын көрмючле залы
жокду. Музейле уа шендого
излемледен артка къалган-
дыла. Кесилерни энци көр-
мочерини къуралмай жаша-
уда кетип къылган худож-
никле бардыла.
«Есок келтеи тёлону юйрет-
тилю юсонден айта, М.Ки-
шев Совет Союзю заманын
да болгъан сабий эм жаш
телю организацияны чачыл-
ганына, алапы орунлары
бош болгъанлай къыатган-
дыла жасыгъанды. Туризм-
ге бла алынгымеги тыишли
магъана беримлегенин да,

ни бла алынгымын айныт-
уу пландарыны юсеринден
хапар айтханды.
Ахырында Мухадин Кишев
Парламентини Председатели-
ни Малаги Университет (Анда-
лузия) көрмюч арада барды-
рылган энци көрмючюно
жангы каталогун эмда ол
окуу кой чыгаргъан доку-
ментли фильмин дискин да
бергенди. Бечелланы Илияс
эм Жаклин Мосега розаладан
уллу кысымын, Мухадин Ки-
шев уа Къабарты-Малкъар
ны сауғасына деп ишленген
гербин тутарганды.
Ирина МЕЗОВА,
КъМР-ни Парламентини
пресс-секретары.

Проектлери ючюн ахча саугъа аллыкъдыла

Социальный проектлени
«Бизни шахарыбыз», «Бизни
ата-анларыбыз» дегенде битеу
урсоуе конкурсларыны
ючюно кесги 20-чы август-
да башланганды. Ол ноге-
ри ортасына дери бардырыл-
лыкъды.
«Конкурсла не кзадар көп
адманы чыгармачлыкъ ху-
нерлерин чыкылар муратда
бардырылдыла, - дейди
«Единая Россия» партияны
Къабарты-Малкъар регион
бөлүмюно Политсоветини
секретарыны заместители Та-
тьяна Смирнова. - Алагъа
къырал, муниципальный уч-
реждениеяла, культура эм
билиги беруу арала, жер-жерли
самуоуправленияны органла-
ры, жандуурлукъ бла юз-
реген эм башха организаци-
яла да кыатыштырга бол-
лукъдула. Алай, аладан сора
да, адамаланы жер-жерли
самуоуправленияны органла-
рыны араларында партёр-
халланы игилендируу
амалларын билген, туугъан
жерни кзадары ючюн жуап-

Конкурсраны итолларына
көре «Огурулу ишлени битеу-
россий китабы» чыгарганды
лыкъды (анда сайланган
проектлени юсеринден шарт-
ла боллукъдула). Ол китап
РФ-ни федеральный эм реги-
он власть органларына, РФ-
ни Президентини Администрация-
циясына, РФ-ни Жаматат па-
латасына жиберилликди.
Федеральный даражада
заявкала-проектле 15-чи ок-
тябрьге дери электрон почта-
ны былай адреси бла
alyadnyak@okkursNG@yandex.ru
(конкурс «Наш город») эм
konkursNR@yandex.ru (кон-
курс «Наши родители»).

Регион даражада заявкала-
проектле 20-чы августунан
15-чи октябрьге дери уа адрес
бла алындыла: **Нальчик ш.**
Кулиев орд. 7-чи юй, 4-чо
этаж. Сорлуклары болгъан-
дыла уа телефонла бла селеш-
симила: 40-59-87, 47-02-39.
Электрон адреси уа
б ы л а д и : k b o
edinos@mail.ru.
Бизни корр.

барды, дегенди.
Журналистле, ол не мадарды
дегендерине: «Урушду», - деп жу-
упалагъанды французлу министр.
Бандитле бла
болбогъан сермеш
Дагыстанны Кызыл-Юрт рай-
онунда бовикле бла атышуу бол-
ганды. Аны кезурунде ФСБ-ни
бир аскерчи, умух охотки тийи да
бир тийшюу өлгенди. Бовикле-
ден да жеулен өлтироулгенди, ле-
реулен а кыачы кытулгъан болур
деген оюм барды. Елгенден бери
1999 жылдан бери федеральный
излеуде болган, Петрокуратору
Буйнакка көп кылаты жашуу жур-
ту чачдыргангана, көп көре да
өлгенге саналган Раббани Хали-
ловду, деидиле специалистле.

КЪАРЫНДАШ РЕС- ПУБЛИКАЛАДА

Къарачай-Черкесе «Уч- кулан» чекчи заставаны комплекс ачылганды

Къарачай-Черкесе «Уч-
кулан» чекчи заставаны
белгиленген сегиз комп-
лексинден биу конде хай-
ырландырыла жаткыч
берилгенди. Объект чекни
саклауда хайырландырыл-
ган шендоголю техника бла
жалгъылындыла. Ал кези-
нде аны линияны бөлү-
кю Учкуландан 23 кило-
метрге Махар аузуда ор-
налганды. Анда не ток, не
коммуникацияла жокъ эди-
ле. Ол бөлмю Россейни бла
Грузияны араларында чек-
ни саклауда, Кюсбюбдеги
жылда анда бир торлю
бузуулукъ этилмегенди.
Жангы комплекси ачы-
лууна уа КъМР-ни Прези-
денти Батдаланы Муста-
фа, РФ-ны ФСБ-сыны
КъМР-де чекчи управле-
нысы таматасы Юрий Но-
вак, Правительствоуну
Председатели Алик Кара-
нды, чечкинин ата-аналары
эм башкала кыатышхан-
дыла.
АЗРЕТЛАНЫ Х.

БИЗНЕС

Супсан суулааны энди автоматла сатарыкыдыла

Къабарты-Малкъар Рес-
публиканы Экономиканы
айнытуу эм сатуу-алуу ми-
нистерствосуну грантларын
алган жаш телю бизнес-
проектлени жашауда бар-
дырууу, халыгындын,
Нальчикде кеси билгенини
эм торлю-торлю супсан суу-
лааны автомат система бла
сатуучу кафеде ачылы-
лыкъдыла.
КъМР-ни Президентини
предпринимательство
жаны бла Советинде «Лу-
чшая бизнес-идея» деген
республиканы конкурсу
итолларына кырагандыла.
Анда жаш предприни-
мательлени бир неча про-
ектерине кырал болуш-
лукъ этилгенини юсонден
айтылганды.
Конкурс байыл бла экин-
чи көре бардырылды. Би-
ринчи көре ол озган жыл-
да сууна халда этген эди.
Былтыр конкурсу барды-
рырга эм анда хорлагъан-
дыны сауғаларга 500
минг сом бөлюнген эди.
Байыл а ол көрмюдо юч
миллион эки жуз минг со-
мга дери өсгенди. Аны
бла бирге аны кыатыштыр-
гъа сойлеени сааны да
көбейгенди. Жырмайра бир
проектен а Советде оны-
ратысын сайлагандыла.
ЖАБОЛАНЫ АКИТАД.

СЕМИНАР

Журналистле байрам къалай этгенин сюзгендиле

Нальчикде «Россия» къонакъ юйде журналист-
лени ючюногъо семинарлары болганды. Ол
КъМР Россейге кеси ыразылыгы бла кыошул-
ганы 450-жыллыкъыны беллиугу калай этгенине
жораланганды. Анга Совете Сестия-Аланиядан,
Къарачай-Черкесден эм Къабарты-Малкъардан
келечиле кыатышкандыла.
Семинарда адамаланы эр-
кинликлерин кыоруулуучу
Валерий Хатажукко, КъМР-
ни Парламентини депутаты
Эфендианы Фуад, «Кабар-
дино-Балкарская правда» га-
зетини баш редактору Суфьян
Жеумов, историк Акыланы
Светлана эм башха эксперт-
ле да чакътырылгандыла.
Журналистле алагы берген
сорууларына асламысы юб-
лейли беллиугу, аны хазыр-
лаууу кылай этгени эм бай-
рамда жаш адамла анда
къалай жерин алгандары
бла байланды эдиле.
«Экспертлени бири КъМР-
ни Жаш телюно ишлери эм
жамауат биригуле жаны бла
къырал комитетини предсе-
датели Борис Паштовуу айт-
ханына көре, ол байрам
республикада жашагъан-
лагъа бек керек эди. Был-
лай байрамла бизде этре-
ден да болмагъанларга се-
бегли, адамла аны юсок
окуму тургандыла. Эфен-
дианы Фуад а республика-
лы эстрадада ала бла
өхтемленирча артистле аз
болмагъанларын белгилен
айтханды.
Журналистле семинар
бошпагъандан сора айтхан-
нга көре, ала анда көп жан-
гы зат билгенди.
Марина
БЕКАЛДИЕВА.

Ахшы хапар

Эллирине жангы межгит ишлгенди

Рамазан байрамны алдан-
да Зольск районуну Каменное-
ское элнин адамларына
ол элли предприниматели
Мустафа Бейтуганов межгит
ишлегенди.
Каменномостскоеде алты
минден артыкъ адам жа-
шайды. Бир нечча жыл
мындан алгъа, элде жангы
межгит ачылган эди. Алай
анча адамга анда жер аз-
лыкъ этгенди.
Жангы межгитини кыуан-
чы халда ачылууна элли-
ле бла жер-жерли админист-
рацияны келечилери келген-
ди.
АДРАХЛАНЫ А.

Дуниядан хапарла

Думаны битеу
фракциялары
селешир муратлыды
Россей Федерацияны Президенти
Владимир Путин парламент
айыруулары алланда Кырал Ду-
маны депутатларыны фракцияла-
рыны барысы бла да селешир му-
раты болгъанын белгилегенди.
Кырал башчы биринчи «Спра-
ведливая Россия» партияны баш-
чысы Александр Бабаков бла то-
бешгенди.
«Битеу политика партияла парла-
мент айыруулары алында кес-
лерини пропаганда ишлери халкы-
ны бириджирге, политика ту-
хулукълукъу жалгъыртгъа себел-
лик этерча бардырырга борчулу-
ду», - дегенди тобешюно ахыр-
нда Владимир Путин.
Холкъга ким керекди
деп долушхандыла
«Единая Россия» бла РФ-ни
коммунист партиясыны келечилери
телевидение бла даулаш селешилу-
ны кыурагандыла. Сагат чакъ-
лы бирини бардырылган тобешю-
но кезурунде көп торлю вопрос, ол
санда энци мелкеми эм Конституция-
ны толурдирууно юсеринден
вопросла сюзюлгенди. Тобешю-
нууно баш кыйматы «Адам эм кы-
рал» деген тема болганды.
Айыруула аллы эриши-
леуе башлангандыла
Аны юсонден ЛДПР-чыла кес-
лерини кезилеу сьездеринде бил-

ла, - дегенди тобешюно ахыр-
нда Владимир Путин.
Холкъга ким керекди
деп долушхандыла
«Единая Россия» бла РФ-ни
коммунист партиясыны келечилери
телевидение бла даулаш селешилу-
ны кыурагандыла. Сагат чакъ-
лы бирини бардырылган тобешю-
но кезурунде көп торлю вопрос, ол
санда энци мелкеми эм Конституция-
ны толурдирууно юсеринден
вопросла сюзюлгенди. Тобешю-
нууно баш кыйматы «Адам эм кы-
рал» деген тема болганды.
Айыруула аллы эриши-
леуе башлангандыла
Аны юсонден ЛДПР-чыла кес-
лерини кезилеу сьездеринде бил-

диргенди. Бу партияга энци юче-
лени – Владимир Жириновский
бирге аны жыны Игорь Лебедев эм
Британия спарсдательле жуула тар-
тырга корешкен предприниматель
Андрей Луговой башчылыкъ этерки-
ди.
Владимир Жириновский кесини
декабрьде болушк айыруула аллы
шешени айыруулага угъай. Британ-
ияны власть эм сод органларын
терселуге жоралаганды.
Иранны уруш бла
жаныдыла
Францияны тыш къыралла бла
ишлерини министр Бернар
нер, журналистле бергени интер-
вюсюнда, Иран урушны байкык-
ландырууу кыймасы, селешилу-
нен сора да, аны тохтатыр мадар

Бу узун бойлуу, арыксыу кишиге 85 жылдан аталганды да, тири эки, саяларына суйбашты хайт деген заманында сакланган эди. Бам, анга таулунан саулукчулары атысы Чоккадан керег болур эди. Ол, Элбруска 201 кара чыгып, атын битеу дуньга айтдырды. Бек арта уа, кесине 100 жылдан кеп болгандан сора да ерленгенди Минги тауа. Аны кый да, Чокканы атасы Хажиде кыялы эди. Айтылык алим эм алынгин Пастухову замандан Элбруска кетпорогонени жол башчылары болганды.

Алайды да, Залийханланы Хусей ата-бабадан келген тергеу кериги болганды, табыгы аты оорто, тереңге кыдуурети сыйларга, анга кыл-

юсондон Чыгъармачылыктын халкыла аралы академиясыны Президент Г.Т. Гадзиди 2000 жылда КММР-чи агъынан бы Президент В.М. Кокуюв аты бла жиберген билдируонде былай сёзле бардыла: «Чыгъармачылыктын халкыла аралы академиясыны президенту тауланы тинтуге улуу кыйын салган айткылык адам, белгил спортчу, илму-жарыкандарын эм табыгы-аты газалы саклау ишин куруу ашы кышумулук этген, Академияны сыйлы чеги Залийханлы Чокканы жашы Хусейни аты бла атын эм коомшо майдала тохташтырганды. Ол майдала дуньда экология системаны тинтуге эм хайрылганды улуу кышумулук этген россияли эм тыш кыралды граждандар

Хугуйуланы Ханафий, Залийханланы Чокка эм аны жашы Хусей, Терскьол, 1960 жыл.

Аны аты бла алтын майдал чыгъарылганды

Быйыл Залийханланы Хусейге 90 жыл боллук эди

Тимбора Мальбахое, Залийханланы Хусей «Вертикаль» фильми артистери бла, 1966 жыл.

лук этерге ападан юйрэнгенди. Ол а аны жашуу жолун жарыккалай, кеси жерлиге эм тышкандан келгенге бла кышаншырга, алгандан-алгаш итинерге болушанды.

Хусей, таула ичинде жашай, кыдарын ала бла байламлы эткенди. Республикада эм ан-

лагы берилликте...» Хусейни жашуу тынч болмаганды. Тынч да кылай боллук эди, Улуу Ата журт урууну ачуулу Хусей тенги жашланы, кызыланы боюларна тошкенде. Бютонда бек ичинде органдарында ишленелге кыйын болганды.

Уруу жылдада чойрекиле, кечкочнокто да бизи кеп жарыкканы жашуу жолларын шинжили, ныктылы эткенди, ол угай, жойганды. Таула да гитчеликден чыныктыган, жашууну не кыйын кезуонде да маси кесине кеп этире билген, акшы умутлар жою не-

Былды мен, Залийханлы Хусейни далайда алгыними айтытууга салган кыйынын белгилей, ол тыш кыралда

СССР-ни Илмула Академиясыны академиги Евгений Чазов бла Залийханланы Хусей, 1990 жыл.

дан тышканды да кеп тау тегереги арленди. Барлапны бек бек башына аны башчылыгында ерленген алынгинистени саны кыскадан асмады. Биргесине Минги таула айтылык орус пост Николай Тюрков, анын жазуучу Ильи Эренбург кийик алгашы битеу дуньга айтылган адамда да чыкыгандыла.

Залийхан улуу, жаланда Кызбартын Малк арда угай, битеу Россия Федерацияда омада тыш кыралдада окуу намысы жюрюген, даражасы кетпороле барган адам болганды. Ол кесине жашууну, алынгини, туркуну бла байламлы этип, анын айтылууга улуу кыйын салганды. Аны бла бирге уа табылганы кыруулануу кесине жашуу жорук эткенди. 1966 жылдан башлап Илмуу халкыла аралы академиясыны ченеди. Анга 2000 жылда халкыларын араларында шубукулуну кочулеуге салган кыйыны эм илму иштери кочон илмуу халкыла аралы академиясыны «Илму-саулук - урууну» деген ордени берилгенди. Аны

Кыргызкычы жылдада ол ИКБ-ни Бювуда ара шолунда да окуганды. Уруу Кавказга жууулашканды уа, милиция шолуну курсантары аскер бөлөмө бла бирге кызуула кеп кере киргенди. Хусей да нбгерлер бла бирге Кызбартын Малклары жеринде немешти фашистке аяк урдурмазга кеп кыйын салганды. Таулада барган сормешени кезуонде бир немча кере жаралы болганды.

1944 жылда халкыбызга келген улуу кыйынлыктын койюзо аяны анга да жертик кыламыганды. Жалган дау чурумла бла Хусейге заочно сөз этилгенди. Аны бла ахшы умутлары, миша саутча, уауылыл, жашууну хайт деген кезуонде он жылны Карагала тумакыда озурганды. Бютонда толок хорлоганды. 1956 жылда КПСС-ни АК-сыны партия контрол комитетинде Залийханланы Хусейни тилги бла, аны ишине кыларыл, ол терсити болмай тутулганы ачыкканыл, партияга кыайтаргандыла.

В.Высоцкий аты музейни ачылуунда. 1997 жылда 24-чу август. Солдан оннга: Бепайлану Суфиян, Залийханланы Хусей, Элбрус району администрациясыны башчысы Аталланы Жамал, Жаболаны Мамут.

гер болгандай турган Хусей, жалган дуньдан, ёторок чурумлардан да кыгуулуп, акыларын, халкы бла жашаганды, аны аты иги бла айтылырына кыулук эткенди.

Андан да алгаш жашуу жою, анын табылганы, бютонда да тауланы ачуулу Хусей озо билгени, алгаш тыз нелти кыулук этерге итингенди. 1932-1934 жылда ол зоотехникле хазырлаган техникумда окуганды. Ызы бла алынгиними битеусоо шолуну бошаганды. 1955-1960 жылда Кыргыз университетни физкультура факультетинде билим алганды. Жетимишчи жылланы башында уа укуулук жаныла баш ишленгени хазырлачу бийик билим берген курслада окуганды.

Арт жылдада Залийхан улу спортта, битеу жашуунда да кылайы жетишимлеге жетишгенди? Бу соругуга былай

кеп алынгинист клубланы майдаларын алгыними четтерге сооме. Аланы араларында Англияны, Италияны, Астрияны, Болгарияны, Германияны, Мексиканы, Югославияны клублары да бардыла. Аны бла бирге Американы Бириштен Штатларыны сеник клубуну эм миллет география объектууну да чени эди. Спортну айтылгыга кеси тир кыатышы кыелмай, башка жашарыбыз аны сөөреленге, ол затта кыаруларын сынларларына себеллик эткенди.

Ол жерибизни табылганын агачтын, ташын, сууну, битимлерин, жануарларын - сактылууга, алынгиними, туризмин айтылгыга улуу кыйын салганы бла бирге, жаматат жашууга да тир кыатышканды. Тау элени социаль-экономика проблемаларын тамалгану не халда болганына хар заманда кыайгырганды. Керек жерде, иши, сөзө бла да келгенге эс тандырганды. 1956 жылда кепчончолокден бек биринчелени санында турган элине кылайы, Минги тауну

тиресинде элени кыурага, жангырттырга, кепчон келгенге иш табарга болушканды. Бир ауук заманы Элбрус эл Советни исполкомуну башчылык эткенди.

Аны туган жерин адамларны соймеклине чек жок эди. Адамларны озо бла уа табылгытына да. Сөз бючюн, 50-чи жылланы акырында - 70-чи жылланы башында ол СССР-ни Илмула академиясыны Бийик-тау обзораториясыны начальниги болганды, ызы бла уа төрт жылны ичинде БГМ-ни директоруну замостетилени кылуугун топтурганды, солуну, туризмин, алынгиними, тауда лыжа эм конкек бла учууну Битеусоо базасыны генеральни директору эди. Андан сора уа 30 жылдан артык заманы КММР-ни Министрлерин Советинде учуулук молкени начальниги болуп ишленди. Ара Кавказда бийик тау кырал запондикде 14 кырал заказникни, Минги тауну тиресинде миллет паркы кыурагы тийиш ли олошон кыошканды.

Хусейни арт жылдада жашууну, ишени юспердинде айтсак, аны кесине туган элинде -Тегенекинде -В.В.Вузоцкий аты алынгинист-уулуктаны кыурагы, ишлеуге, жарашдырырга салган кыйыны эчки белгилериди. Бу аламет иш болганды. Аны улуу политика магынаны берди. Биринчиден, ол миллетлини араларында шуылтууга кичелерге, кеси халкыбызны культураны водро-

Хал тюзеле барады

Ташлы-Тала кылай жашайды боюнолукте, мында кылай торпенуле эспенелди? Ол заттаны юсондон бу эли администратцияны башчысыны замостети Токулыланы Борис блады ушагыбыз.

Биринчи айтыргымын буу, - арт эки жылда кеп проблеманы кетериге онг чыкканды. Бешинчи кылайганды ансы, газ ызын арбалгагы тартып бошадик дегер болукуду. Лескен районну газчыларын тамалары ол койордо, газ ызын хаккысы тартдырганы сөз берген эди. Ол эсине кертичи болганды. Улуу Ата журт урушка кыатышканы ачкыларын ол койордо, газ тартдыргандары ючюн аха телетидрегенди. Энди кепле ангылапгандыла, кеп олгуну хайрылганды жашуу этерге кылайды бирге тынч болганды.

Сабий сад бла амбулатория боллук меккам.

Сууну юсондон айтсак, Президент келгенде, 2008 жылда ол кеси алынгинист хар арбалгагы кепчирге этерге айтканды. Шендо сууну алынгинист 80 проценти эртен, ингир да табып турадыла. Алай кыйыналган турганды да 15 койор барды. Юн айбан бир кере эншгенден кепил, сууну анализин аладыла. Юду жетпейди ансы, ичерге бек иги суу болганын айтдыла.

Жолларыбыз да бек тозуруп, эрттерден бери ремонт этилмей тура эди да, Лескенде бери жолга тынгылы ремонт этил келелиде. Беш машина асфальт берип, жолу андан ара ремонт этерге дегенди да, анга кыуанып турбабыз. Республиканы жол, транспорт эм сьвяз министр Ануарби Сушев жолуну кай кумула этерге айткан эди. Шендо биринчи уруму татмалагандыла. Электричестону юсондон айтсак, алгыними токтук терек тыйгы сууну тегилмай кылып, радиаторлары булганды эди. Бу болупуу Арсен Канокос бизни элге келгенде айткан эдик. Шахардан кыруулушчула келип, жельтыл системаны алыштырылдыла, бу меккам да газ бла жылынырга этеркиди.

Тюзө администратцияны кыатында бу эки кылай меккам быллай бир нект тозурады, амбулаторияны да шендо кылайды?

Аны экинчи этажы сабыс саб болукуду. Анга да 2008 жылда Президент болушукту

Жамбалла а аллай тоюномлодо? Комиссия жул улуну койюнде да болганды. Ол жаны ююнню кыайыргалаган кылапганды, оюла турганды а тыткынчы деп аны кыайгытка тошоролмаганды. Беш мин кирчиде да берген эди. Шендо администратцияда, культура юйде да жельтыл системаны алыштырылдыла, анга эски радиаторлары, быргылынды да Жамбаллаха бергенди.

Жылны бу кезуонде, шахари, эли болсун, кышкы кылай хазырланганына эс бурулады. Сизде уа ол жаны бла кылайды?

Башында айтынкыма, администратцияда, культура юйде да радиаторлардан суу айдик, бек кыйналып тура эдик. 1972 жылдан бери ол меккамда чырта ремонт этилмегени эсе алсак, хар зат бек тозурап эди. Кышда кепчон болмай, биз а системандан сууну тегилмай кылып, радиаторлары булганды эди.

Биз башында айттып келген жуумуша адимлага тапкылыга деп этилгенди. Быйыл нечю койор курулганды, кылай бир сабий тууулады?

Жылны алындан бери он койор курулганды. Айырылганыла жоктула. Башка жылда 5-6 сабий тууну эди да, анды уа жылга 10-15 сабий кышулады.

Кышкылула, элигеде бек улгу байлык аладыла. Ушак эттенгин ючюн суу, амбулаторияны да шендо кылайды?

Аны экинчи этажы сабыс саб болукуду. Анга да 2008 жылда Президент болушукту

кышуп, кенгерит мурагыбыз барды. Миллет проекте кере, медикилерий кеп торлоо ооборудувани алгандыла, алай, жерлери болмагандан, саусуланы багында аланы кереклисима хайрылганды турадыла.

Сөз миллет проектени юспердинде барды эсе, эл миллет айнытуу жаны бла миллет проект сизни элде ишлейминди?

Мен билеп, 10-15 койор акцимизде алып, майла жайгандыла. Экинчю жаш, жерни арендага алып, нарток эсдорюгенди. Эли Экинчи Лескенни, кыатында 200 гектар жери барды да, аны 70 гектарында арендалоуа тирик эсдорюди. Жерни арендага алырга деп 15-20 койор администратцияга кыайгы жазыгандыла. Бу кыйын заманда апылге баш кеничирди болушканы ючюн кыларга ыспас этерчиди.

Ушак эттенгин ючюн суу, амбулаторияны да шендо кылайды?

Ушак эттенгин ючюн суу, амбулаторияны да шендо кылайды?

Ушак эттенгин ючюн суу, амбулаторияны да шендо кылайды?

Ушак эттенгин ючюн суу, амбулаторияны да шендо кылайды?

Кылай устан

Жамалны сейрилик жаныуарлары

Табылгыт берген фахму жашууда жарап кылайган кепил, аны тегерегине айтылгы кырайма, кытулга не да табылмай кыласа, кеп усталык жарачууду. Былымчы Батылаланы Жамал шолгога кырууларын сурат этерге бек сойргенди. Эпчилери Бачаларына хобуста эсдорюдор кыармашканды, таулу шах бетондан, гипстен жануарлары скульптураларын этип, жолга чыгарып, сатып теребирди.

Андан бери коч жыл озганды. Ол кезууде Жамал арбаларын кылапналандан, аспанландан, айну балачыкыландан, кышуладан топтурганды.

медице. Жамал да бизни бла ушагында кепни этерге резимини кыайгытканды, ртотивозга ийик ишленгени айткан болмаса, андан теренге кирип коршореди.

Энди устаны кесини ишле-

руете себеллик этеригине сөз жокту. Муейди айтылгы оорусу жургыны Кавказ, Кызбартын Малклары бла байламгытын, шубукулуну кепчозоттен экспонатландан сора да, таулу халкыны таркына, жашуу ирмичуу аталган бөлөмөлө бардыла. Алада бизни жерибизни, тауларыны, суларыбызны юспердинде айттыла. Алынгиними, учулукууну айнуу жоллары алапат аруу кертгозтолөндиле. Аны кыай да, музейде миллетбизни кепчончолокде керегн кыйынкыларына аталып, кеп сурат барды. Уруш жылгада, бусуыгат жашууга аталган экспонатла да халкыбызны кыдары, козгюдене, керекеди.

Алайлайда Залийханланы Чокканы жашы Хусейни жашуу элте, эткен ишери. Ол халкыбызны ёткор жашы эди. Ахшы иштери бла эчки ёлюмосо эткенди. Аны тангынада бюгон да атын улуу журтмала ба эсгергенди.

ХЕРМЕОЛАНИ Мухамид.

Жырткыч жануарла арталды огурусула тоюнолдо, кыанатлылары уа, таудан кепул келип, былайда бир кере солугу кысанган кыибенди. «Былай жануарларын суратларын ишлей туруп, бир билренине ушамаган торло-торлоно сыйфатланы кыайдан табаса» - деген соругуа былай жууап бергенди.

Алгы гипстен моделин этеме, аны артада кепин аламы. Ол хазыр болса, ары бе-

рин саткан эркингини барды. Акча кредит алып, ишин кышда да бардырганды, сатыу этерге токенчик да салырга унут этеди. Жамал эткен эки кылаптан элдеги ючюн арбаны кыуат сапалды. Окуу койге биринчи олгун сабий койге алыга олгун ойнарга, алайда суратка тошорге бек союди.

АБУ УЛУ А. Сурат авторунду.

Бизге жазылыгы

Багалы редакция! Мен «Заман» газетин дайым окуучусуна. Анга жаздырмай бир жыл да кыламыганма. Бюгон кесибизни газетибизни юсю бла бир оюмуу айтырга сие эдим.

Бусагытада динни юсондон бек торлоу затты окуур-

Дууаланы окугандан тилегине жетер

га болукуду. Алгаракыла да манга Нальчикден Кыялталаны Исмайлы хажини «Дууала» кытабын келтирдиле. Мен аны бек жаратканма.

Улуу дин билимни болмагылыкка (анга уа бек термилеме), Кыруан окуйм, намаз этем, ораза тутам аур болуп кыялыналганма. Андагы сураланы окуганындан сора ол аруула мени юсондон кетгенди. Сурала бла чекленип кылаймы, ингир сыйлык экирле да окугандай турама.

Бир кыйынкыга тошкен, кыркыкыга тошкен адам, Аллахны эсине салып,

